
**Høring om Folketingets Ombudsmands beretning for 2012
Retssikkerhed i sager om socialt bedrageri
v/kontorchef Karsten Loiborg
Folketingets Retsudvalg, 14. november 2013**

Fokus på tilbagebetalingsager

- Væsentlige sager – både for samfundet og for den enkelte borger
- Der er tale om store beløb – både for samfundet og ofte også for den enkelte borger
- Sagerne opstår, når der af den ene eller anden grund er sket en fejludbetaling af en social ydelse

---

Reglerne om tilbagebetaling

- Bestemmelser om tilbagebetaling af uberettiget modtagne sociale ydelser har været gældende i mange år
- Der er to hovedbetingelser:
  - En *objektiv* betingelse – borgeren skal ikke have haft krav på den sociale ydelse
  - En *subjektiv* betingelse – ydelsen skal være modtaget ”mod bedre vidende” / i ond tro

---

Ombudsmandssager om tilbagebetaling

- Siden år 2000 har ombudsmanden modtaget ca. 30 - 70 (gennemsnitligt ca. 50) sager årligt om efterfølgende tilbagebetaling af sikringsydelser og sociale ydelser
- Også på dette område afvises mange sager af formelle grunde, f.eks. fordi de administrative klagemuligheder ikke er udnyttet
- I dag udgør sager om tilbagebetaling rundt regnet 1 % af de ca. 5.000 årlige ombudsmandssager

---

Offentliggjorte sager 2012-2013

- ❑ To ombudsmandsudtalelser:
  - ❑ FOB 2012-8 ("Sorø-sagen")
  - ❑ FOB 2013-4 ("Greve-sagen")
- ❑ Principafgørelser fra Ankestyrelsen
  - ❑ 8-13, 9-13, 10-13 og 11-13, offentliggjort den 31. januar 2013

Den generelle retssikkerhedsmæssige udfordring

- Afgørelser om tilbagebetaling angår forsørgelsesydelse og er ofte ganske indgribende – kan angå store beløb og berører normalt borgere, som ikke er velhavende
- Reglerne er ikke helt enkle
- Sagerne er ofte faktisk vanskelige

Retssikkerhedsmæssige opmærksomhedspunkter

- Den subjektive betingelse undersøges og vurderes ikke altid tilstrækkeligt
- Anonyme anmeldelser
- Sagsoplysningen er ikke altid tilstrækkelig
  - Alle relevante forhold skal undersøges
  - Forhold der taler til borgerens fordel
  - Forståelsen af faktum

Retssikkerhedsmæssige opmærksomhedspunkter (2)

- Betaling for visse oplysninger
- Vejledning efter tvangsindgrebsloven (§ 10, stk. 3, jf. stk. 1)
- Vejledning om oplysninger, som taler for borgerens sag
- Forvaltningslovens partshøringsregler
- Forvaltningslovens begrundelsesregler

Retssikkerhedsmæssige opmærksomhedspunkter (3)

- Afgrænsning af begrebet "*reelt enlig*"
  - Begrebet angår ikke personlige relationer, men *økonomiske og praktiske fordele*
  - Reglerne er ikke moralske, men har baggrund i forsørgelseshensyn
  - Samlevende er personer, hvis indbyrdes fællesskab medfører *fordele* - af økonomisk og praktisk art – af et omfang, som *samlet set* kan *sidestilles* med de fordele, som gifte og samlevende har

---

Sammenfatning

- ❖ Der er en retssikkerhedsmæssig udfordring
- ❖ Reglerne er ikke helt enkle
- ❖ Problemet er først og fremmest, at reglerne ikke altid bliver overholdt
- ❖ Fortsat fokus på overholdelse af reglerne